

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000416

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулік Тетяна Вікторівна

2. Tetiana V. Kulik

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педіатрія

Дата захисту: 21-02-2024

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 44_4526

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47, 76.29.47.41, 76.29.47.43

Тема дисертації:

1. Роль хітиназоподібного білка YKL-40 та остеопонтину в патогенезі та прогресуванні перебігу бронхіальної астми у дітей
2. The role of chitinase-like protein YKL-40 and osteopontin in the pathogenesis and progression of bronchial asthma in children

Реферат:

1. Дисертація присвячена удосконаленню прогнозу бронхіальної астми у дітей на підставі визначення ролі остеопонтину та хітиназоподібного білка YKL-40 в прогресуванні захворювання. Об'єктом дослідження є бронхіальна астма. Матеріалом для дослідження були дані 120 дітей (100 дітей з бронхіальною астмою та 20 здорових дітей). Застосовано методи дослідження: клініко-анамнестичний, лабораторний, імунологічний, інструментальний, аналітико-статистичний. Використовували непараметричні методи описової та порівняльної статистичної обробки матеріалу, ROC – аналіз. Продемонстровано особливості клінічного перебігу бронхіальної астми у дітей: найчастіше визначений інтермітуючий та легкий персистуючий перебіг у порівнянні з середньотяжким та тяжким персистуючим. Виявлено ранню маніфестацію астми у більшості дітей. Визначено, що «атопічний марш» в анамнезі був у більшості дітей. З'ясовано недолік ведення дітей з бронхіальною астмою, а саме: поганий контроль у 61% дітей. Визначено, що загальний імуноглобулін E

перевищує нормативні значення у 90 дітей з БА. Продемонстровано, що у дітей з бронхіальною астмою підвищено достовірно рівні CD 3 та CD 4. Визначено високу частоту гіперчутливості до пилоквих, побутових та харчових алергенів методом прик-тесту. Визначено алергокомпонентну сенсibiliзацію до кліщів. Визначено рівні остеопонтину сироватки крові у дітей з бронхіальною астмою залежно від ступеня тяжкості, що достовірно збільшено у порівнянні зі здоровими дітьми. Доведено також, що рівень остеопонтину сироватки крові > 11,4 нг/мл, рівень хітиназоподібного білка YKL-40 сироватки крові > 11,2 нг/мл є діагностичними критеріями бронхіальної астми у дітей. Доведено результатами ROC-аналізу, що рівень остеопонтину сироватки крові > 26,5 нг/мл та рівень хітиназоподібного білка YKL-40 сироватки крові > 22,9 нг/мл мають прогностичне значення в прогресуванні бронхіальної астми у дітей при зміні перебігу з легкого персистуючого до середньотяжкого персистуючого перебігу захворювання. Отримані дані мають важливе практичне значення у діагностиці та прогнозуванні перебігу БА у дітей.

2. The thesis is devoted to improving the prognosis of bronchial asthma in children based on the determination of the role of osteopontin and chitinase-like protein YKL-40 in the progression of the disease. The object of the research is bronchial asthma. The material for the study was the data of 120 children (100 children with bronchial asthma and 20 healthy children). Applied research methods: clinical and anamnestic, laboratory, immunological, instrumental, analytical and statistical. Non-parametric methods of descriptive and comparative statistical processing of the material and ROC analysis were used. Features of the clinical course of bronchial asthma in children have been demonstrated: intermittent and mild persistent course is most often determined in comparison with moderate and severe persistent. An early manifestation of asthma was found in most children. It was determined that most children had a history of "atopic march". A deficiency in the management of children with bronchial asthma was revealed, namely: poor control in 61% of children. It was determined that the total immunoglobulin E exceeds the normative values in 90 children with BA. It was demonstrated that the levels of CD 3 and CD 4 are significantly increased in children with bronchial asthma. A high frequency of hypersensitivity to pollen, household and food allergens was determined by the prick test method. Allergic component sensitization to ticks was determined. Serum osteopontin levels were determined in children with bronchial asthma depending on the degree of severity, which was significantly increased compared to healthy children. It was also proven that the level of osteopontin in blood serum > 11.4 ng/ml, the level of chitinase-like protein YKL-40 in blood serum > 11.2 ng/ml are diagnostic criteria for bronchial asthma in children. The results of the ROC analysis proved that the level of osteopontin in blood serum > 26.5 ng/ml and the level of chitinase-like protein YKL-40 in blood serum > 22.9 ng/ml have a prognostic value in the progression of bronchial asthma in children when the course changes from mild to persistent medium-severe persistent course of the disease. The obtained data have important practical significance in the diagnosis and prognosis of the course of BA in children.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Т.В. Кулік. Остеопонтин – ефективний прогностичний та терапевтичний маркер бронхіальної астми у дітей. Актуальні питання сучасної педіатрії. 2023 (4), с 29–37.
- 2. Pihnastyi O, Kozhyuna O, Kulik T. Linear Regression Approximate Models for Predicting Severe Course of Bronchial Asthma. 2nd International Workshop on Information Technologies ITTAP 2022 (Information Technologies Theoretical and Applied Problems) 2022, 3309, pp. 55–65.

- 3. Клименко В. А., Карпушенко Ю. В., Кулік Т. В., Ащеулов О. М. Ведення хворого на алергічний риніт в Україні: міжнародні рекомендації та власний досвід. Астма та алергія. 2022 (3), с 33–40. Київ, Україна.
- 4. Клименко В. А., Кулік Т. В., Белоус В. М., Піонтковська О. В., Савво О. М. Сенсibilізація до алергокомпонентів кліщів домашнього пилу у дітей з бронхіальною астмою в Україні. Астма та алергія, 2021 (4), с 43– 49, Україна, Київ.
- 5. Pihnastyi O, Kozhyna O, Kulik T. Choosing the Optimal Quantity of Factors for Prediction the Severity of Bronchial Asthma in Children Using Linear Regression Models. Information technologies: theoretical and applied problemS (ITTAР-2021) Workshop Proceedings, 2021, 3039, pp. 82–96.
- 6. Klymenko V. Causes of uncontrolled bronchial asthma among children in Kharkiv region / V. Klymenko, O. Piontkovska, T. Kulik // National Health as Determinant of Sustainable Development of Society : monograph / editors: N. Dubrovina, S. Filip ; School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava. – Bratislava, 2021. – P. 73–78.
- 7. Ємець Т.В., Федорчук А.М., Кисла С.І. Причини неконтрольованої бронхіальної астми у дітей Харківської області. Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів "Медицина третього тисячоліття". 20-22 січня 2020. м. Харків.
- 8. Ємець Т.В. Етичні аспекти лікування бронхіальної астми у дітей. II Реферативна конференція присвячена засновнику біоетики В.Р. Поттеру "Феномен біоетики та біобезпеки як індикатор стану медичної науки". 18 лютого 2020 р. м. Харків.
- 9. Iemets T. Causes of uncontrolled of bronchial ashtma among children. XVII Міжнародна наукова конференція студентів, молодих вчених та фахівців "Актуальні питання сучасної медицини" присвячена 215- річчю заснування медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 26-27 березня 2020. Харків.
- 10. Клименко В.А. Ємець Т.В. Бронхіальна астма з неконтрольованим перебігом у дітей. VIII Всеукраїнська Науково-практична конференція алергологів Слобожанщини «Актуальні питання виявлення і лікування алергічних захворювань». (Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія - публікація тез). 10 квітня 2020. Харків.
- 11. Кулік Т.В. Особливості сенсibilізації у дітей хворих на бронхіальну астму. Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів "Медицина третього тисячоліття". 26-28 січня 2021. м. Харків.
- 12. Кулік Т.В. Клінічні особливості бронхіальної астми в дітей. IX Міжнародна науково-практична конференція алергологів Слобожанщини «Актуальні питання виявлення і лікування алергічних захворювань». (Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія - публікація тез).9 квітня 2021. м. Харків.
- 13. Klymenko V., Piontkovska O., Kulik T. Causes of uncontrolled bronchial asthma among children in Kharkiv region. National health as determinant of sustainable development of society: Monograph, 2021, pp. 276–282. Slovakia, Bratislava.
- 14. Kulik T. Features of sensitization among children with bronchial asthma in Kharkiv region. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Педіатричні здобутки сьогодення» присвяченої 130-річчю з дня організації першої кафедри педіатрії в м. Харкові. 13- 14 січня 2022. Харків.
- 15. Кулік Т.В. Значення хітиназоподібного білка YKL-40 в формуванні тяжкості бронхіальної астми у дітей. Науково-практична конференція молодих вчених. Проблеми сьогодення в педіатрії.22 лютого 2023. Харків.
- 16. Кулік Т.В. Особливості сенсibilізації до алергенів домашніх тварин у дітей з бронхіальною астмою. Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів "Медицина третього тисячоліття". 23-25 січня 2022. м. Харків.
- 17. Кулік Т.В. Роль остеопонтину в патогенезі бронхіальної астми у дітей. Матеріали VII науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України» «Проблеми педіатрії сьогодення». 24 лютого 2022. м. Харків.

- 18. Кулік Т.В. Значення остеопонтину в формуванні тяжкості бронхіальної астми у дітей. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Імунодефіцитні стани та алергічні захворювання в клінічній практиці». 10-11 листопада 2022. м. Харків.
- 19. Кулік Т.В. Патогенетична роль хітиназоподібного білка YKL-40 при бронхіальній астмі у дітей. Науково-практична конференція "Актуальні питання фізіології, патології та організації медичного забезпечення дітей шкільного віку". 16-17 листопада 2022 р. Харків.
- 20. Кулік Т.В. Роль хітиназоподібного білка YKL-40 в патогенезі бронхіальної астми у дітей. Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів "Медицина третього тисячоліття". 13-15 лютого 2023. Харків.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102471

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Вікторія Анатоліївна
2. Viktoriia A. Klymenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6762-9650

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крючко Тетяна Олександрівна
2. Tetiana O. Kriuchko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5034-4181

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 43937407**Місцезнаходження:** вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шумна Таміла Євгенівна

2. Tamila Y. Shumna

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0557-6714**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**Код за ЄДРПОУ:** 21853474**Місцезнаходження:** вул. Академіка Г. Дзяка, 3, (вул. Медична), Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна**Форма власності:** Приватна/недержавна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шарикадзе Олена Вікторівна

2. Olena V. Sharikadze

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7656-2307**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет охорони здоров'я України імені
П. Л. Шупика**Код за ЄДРПОУ:** 01896702**Місцезнаходження:** вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти**

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макеева Наталія Іванівна

2. Nataliia I. Makieieva

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3462-7808**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866**Місцезнаходження:** Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сенаторова Ганна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сенаторова Ганна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна